

Varför måste Jesus dö?

Om kärnan i evangeliet. Bibelstudium, Betelförsamlingen Jönåker, 2013-02-02.

Inledning.

Vi börjar med att läsa en viktig bibeltext, en text som innehåller den kristna församlingens äldsta formaliserade trosbekännelse:

Bröder, jag vill påminna er om evangeliet som jag [Paulus] predikade för er, som ni tog emot och står fasta i, och genom vilket ni blir frälsta. Jag vill påminna er om orden som jag förkunnade, om ni nu håller fast vid dem. Annars var det förgäves att ni kom till tro. Jag meddelade er det allra viktigaste, vad jag själv hade tagit emot, att Kristus dog för våra synder enligt Skrifterna, att han blev begravd, att han uppstod på tredje dagen enligt Skrifterna, och att han visade sig för Kefas och sedan för de tolv. Därefter visade han sig för mer än femhundra bröder på en gång, av vilka de flesta ännu lever, medan några är insomnade. Sedan visade han sig för Jakob och därefter för alla apostlarna. Allra sist visade han sig också för mig, som är såsom ett ofullgånget foster. (1Kor. 15:1-8)

Det är uppenbart från denna bibeltext att det viktigaste den kristna församlingen skall tro på är 1) att Kristus dog för våra synder enligt Skrifterna, 2) att han blev begravd, 3) att han uppstod på tredje dagen enligt Skrifterna, och 4) att han visade sig. Hela kristendomen hänger på dessa påståenden. Detta måste vara historiska fakta, annars är tron tom och meningslös och vi är det mest ömkansvärda av alla människor (1 Kor. 15:19), och dessa fakta måste kunna beläggas vara förutsagda i Skrifterna, i detta fallet Gamla Testamentet.

Men varför måste Jesus dö överhuvudtaget? Och varför var det tvunget att han skulle dö för våra synder? Och varför i enlighet med Skrifterna? Vad betyder dessa ord *egentligen*? Det är ämnet för detta bibelstudium, och jag skall försöka att med en form av logisk bevisföring förklara nödvändigheten av att Jesus måste dö för våra synder för att vi överhuvudtaget skall kunna bli frälsta.

Bibelstudium.

- A. Guds väsen: Gud är Skaparen (1 Mos 1), icke-kroppslig (Joh. 4:24), allsmäktig (Matt 28:18, Upp. 19:15), allvetande (Ps. 139:1-4, 1 Sam. 2:3, Joh. 16:30), allestädes närvarande (Ps. 139:7), allvis (Job. 28:20-28, Ord. 21:30), suverän (Dan. 4:35), kärleksfull (1 Joh. 4:16), helig (Jes. 6:3), god (Ps. 25:8), rättfärdig (Ps. 25:8, Rom. 3:25), oföränderlig (Hebr.13:8, Ps. 102:27), etc. Guds väsen, närmare bestämt hans helighet och hans godhet, gör att han måste döma all synd och ondska ty han är hela jordens domare (1 Mos. 18:25).
- B. Människans väsen: Människan skapades fullkomlig och god (1 Mos. 1:27-31, Pred. 7:29) men är genom sitt uppror och sitt fall (1 Mos. 3:1-13) en ond och korrump varelse som inte förmår att göra gott (Ps. 14:3, Rom. 3:9-18), har ett ont och bedrägligt hjärta (Jer. 17:9), gör inget annat än syndar i tanke, ord och handling (1 Mos. 6:5) trots att hon kan bära ett yttre sken av godhet i sina handlingar (Matt. 7:11), hon förvränger Guds skapelse för sina egna syften (Rom. 1:22-28), är Guds fiende (Rom. 5:10) – trots Guds fullkomliga godhet mot henne (Matt.

5:45). Hon vet genom Guds uppenbarelse i skapelsen att han finns och hurdan han är, och därför är hon utan ursäkt för att hon inte ger honom äran reservationslöst (Rom 1:18-21). Synden separerar människan från Gud (Rom. 3:23, Jes. 1, Jes. 59:2).

- C. Om Gud är god och rättfärdig kan han inte frikänna människan¹ utan måste döma henne för hennes synder (2 Mos. 23:7, Ord. 17:15). Gud är vred på synden såsom varande en (o)personlig makt (Rom. 7:20), ty syndens ursprung är inte människan men har kommit in i världen genom människan (Rom. 5:12), men Gud är också vred på syndaren (Ps. 5:6) som begår de syndiga handlingarna² och kommer inte att låta syndaren vara ostraffad (Nah. 1:3, Jer. 46:28, 2 Mos. 34:7, Matt 23:33). Således är varje människa personligt ansvarig för sina handlingar inför Gud (Upp. 20:12) och förtjänar att dömas till evig skilsmässa från Gud på grund av sin synd.
- D. MEN: Gud älskar människan (Joh. 3:16) och vill rädda henne från den dom hon rätteligen förtjänar (Hes. 18:23). Detta leder till det gudomliga dilemmat som hela Bibeln är centrerat kring: *Hur skall Gud, som är god, helig och rättfärdig, och som är hela världen domare, hur skall Han kunna frikänna den skyldige utan att hela världsalltet upplöses i kaos?* Att frikänna den skyldige är synd och ondska, och det finns väl ingen mer skrämmande tanke än på en allsmäktig gud som dessutom är ond t ex genom att han frikänner den skyldige. Vi ställer kravet på våra jordiska domare att de skall vara rättvisa, för vi vet hur världen skulle se ut annars. Hur mycket mer måste inte hela jordens domare vara rättvis och fälla den skyldige?
- E. Lösningen på det gudomliga dilemmat blir som följer:
- Gud blir själv människa i det att han låter sin evigt älskade Son komma till världen som en människa, Jesus Kristus (Fil. 2:6-11, 1 Tim. 3:16).
 - Jesus Kristus möter här på jorden under sitt liv alla synder och frestelser som du och jag kan möta, men faller inte för dem (Fil. 2:8, Hebr. 4:15). Han är ren, helig och rättfärdig.
 - Helt i enlighet med Guds plan – enligt Skrifterna (Luk. 24:25-27) – spikar människorna upp Guds Son, Jesus Kristus, på korset. Och där händer två saker.
 - Jesus Kristus får genomlida ett fruktansvärt fysiskt lidande, han förkastas av människosläktet och hånas och förödmjukas på ett sätt som vi knappast kan förstå. Men det stannar inte där!
 - Jesus Kristus förkastas av sin egen Fader i himmelen, som låter sin heliga vrede och sina allsmäktiga domar regna över Sonen. Sonen blir en förbannelse (Gal. 3:13), görs till synd (2 Kor. 5:21) och krossas på korset av Gud (Jes. 53:10), får dricka Gud Allsmäktiges vredes bägare ända ner i

¹ Rom 6:33 talar visserligen om att Gud frikänner, men då handlar det om "de utvalda", dvs de som blivit frälsta genom tron på Jesu försoningsdöd. Frikännandet följer således på det ställföreträdande offret där Gud dömt synden i Jesu kropp (Rom. 8:3) och när domen väl hade utverkats fanns inte längre något som hindrade ett frikännande i Jesus Kristus, såsom Paulus uttrycker det: *Så finns nu ingen fördömelse för dem som är i Kristus Jesus* (Rom 8:1).

² Den vanliga uppfattningen att "Gud hatar synden, men älskar syndaren" har inget stöd i Skriften, även om den är tilltalande. I själva verket är det så att en mer korrekt utsaga vore "Gud hatar synden, och hatar och älskar syndaren". Att Gud hatar något ska mer ses som ett uttryck för hans vrede över orättfärdigheten, än som ett mörk känsla som människor kan ha mot varandra, se Ps. 5:6, jfr. 1 Mos. 37:4. Det hebreiska ordet för hat i dessa bibelord är *saw-nay* som betyder att hata någon, att betrakta någon som sin fiende (jfr. Rom. 5:10).

dräggen³ (Luk. 22:42). Det straff som egentligen skulle falla på dig och mig, och som vi förtjänade utan tvekan, detta straff drabbar nu istället Guds egen Son, som var oskyldig (se rövarens bekännelse i Luk. 23:41). Det är därför Johannes Döparen kan säga: *se Guds lamm som tar bort världens synd* (Joh. 1:29), och Jesaja utropade: *han bar våra synder och genom hans sår är vi helade* (Jes. 53:5).

- d. På grund av det som händer på korset och två dagar senare när Jesus uppstår kan Gud nu frikänna den skyldige, människan, eftersom Jesus Kristus blev offrad istället när han tog det rättmätiga straffet på sig själv. Frikännandet är dock villkorat: det gäller bara för den som tror på, litat på och bekänner sig till vad Gud genom Jesus gjorde på korset, att han uppstod och att han nu är universums Herre (Fil. 2), insatt av Gud Fadern själv (Ps. 2). Detta uttrycker Paulus i Romarbrevet som att Gud har ställt fram sin Son som en nådastol – ett försoningställe – att tas emot genom tron (Rom. 3:25), och på det sättet har Gud visat sin rättfärdighet.
 - e. Paradoxalt nog så menar Paulus att Guds krav på människornas omvändelse från synden har ökat i och med att Jesus dött för våra synder (Rom 3:25-26, Apg. 17:30), trots att vi ofta tänker tvärtom⁴.
- F. Slutsatsen blir alltså: *Jesus dog på korset för att Gud av kärlek skulle kunna frikänna den skyldige och göra den orättfärdige rättfärdig genom tron på Jesus*. På korset försonade Gud på det sättet hela världen med sig⁵ (Rom. 5:10, 2 Kor. 5:19).

³ Detta lidande var kroppsligt (Jes. 53:4-5, 2 Petr. 2:24) och själsligt (Jes. 53:11), men till sin ande blev Jesus aldrig orenad. Därför kan han också överlämna sin ande till Fadern när han ger upp andan (Luk. 23:46) och gå direkt in i himmelen för att träda fram till Gud med vår sak (Hebr. 9:24).

⁴ Många kristna lever i den uppfattningen att Gamla Testamentets Gud har sträng och hård och Nya Testamentets Gud är snäll och kärleksfull. Bibeln gör dock gällande att det är samme Gud i båda delarna av Skriften, men påpekar också att tiden för Guds tålmod med mänsklighetens synder tog slut i och med att Jesus trädde fram. Förut verkställdes bara domen över de som levde nära Gud – Israels folk, se t.ex. 3 Mos. 10:3, Hes. 20:41 – men snart skall domen verkställas över alla folk genom den man som Gud utvalt för att uppenbara vägen till frälsningen och som han också har uppväckt från de döda (Apg. 17:31). Detta skall ske på Herrens dag sedan tron blivit erbjuden åt alla folk.

⁵ Den kristna dogmen om att *Gud försonade världen med sig* har generellt uppfattats på två olika sätt i den s.k. objektiva och den subjektiva försoningsläran. Den objektiva försoningsläran formulerades formellt först av Anselm av Canterbury på 1000-talet och har betraktats som självklar ända in i modern tid. Först på 1800-talet fick den subjektiva försoningsläran, som länge betraktats som en villolära, klart fäste genom män som P P Waldenström och Helge Åkesson. Framställningen här ligger närmast den objektiva varianten (som också kallas för den juridiska försoningsläran), men författaren av detta bibelstudium anser att det finns klara bibliska sanningar i den subjektiva läran där Guds kärlek till och medlidande med människan betonas tydligare än i den objektiva läran, där framför allt Guds helighet och rättfärdighet betonas. Det finns egentligen ingenting som hindrar att Gud är både objekt och subjekt i försoningsverket genom att 1) försonas med världen genom att hans gudomliga krav på rättvisa uppfylls, och 2) vara den som förser människorna med försoningen genom Försonaren, Jesus Kristus. Författaren vänder sig dock mot att det sägs i den objektiva försoningsläran att Gud skulle vara i *behov* av försoning med människan eftersom två av hans gudomliga egenskaper – hans kärlek och rättfärdighet – hamnat i konflikt med varandra. Vår invändning av tvåfaldig: För det första så kan Gud i sin alltillräcklighet aldrig *behöva* någonting i ordets rätta bemärkelse, och för det andra så är det helt obibliskt och orimligt att tänka sig att Guds egenskaper skulle stå i strid med varandra. Istället bör vi betrakta försoningen som en frukt av att alla de gudomliga egenskaperna har samverkat på ett fullkomligt sätt. Båda varianterna av försoningsläran finns bra beskrivna på olika ställen, t.ex. på Wikipedia:

http://sv.wikipedia.org/wiki/F%C3%B6rsoningsl%C3%A4ra#Objektiv_f.C3.B6rsoningsl.C3.A4ra

Avslutning.

Förstår vi nu hur stort det är att Jesus har dött för våra synder? Och förstår vi nu att det är detta som är evangeliet? Och förstår vi nu att det är det här som människor behöver höra, och inte något avskalat evangelium som handlar med om livscoachning än om syndernas förlåtelse och frälsning? Att Jesus dog på korset var inte en sentimental kärleksbevisning eller en medlidsam identifikation med mänsklighetens villkor, som vissa vill framställa det, utan ett nödvändigt ingrepp i mänsklighetens historia för att vända bort Guds vrede från oss och rädda oss från syndens fruktansvärda följder. *Vi känner honom som har sagt: Min är hämnden, jag skall utkräva den, och vidare: Herren skall döma sitt folk. Det är fruktansvärt att falla i den levande Gudens händer... ty vår Gud är en förtärande eld* (Hebr. 10:30-31, 12:39).

Vad kan vi berömma oss av? Allt beröm är uteslutet (Rom 3:27). Det enda som återstår är att böja sina knän och bekänna att Jesus Kristus är Herren, Gud Fadern till ära (Fil. 2:10-11). *Ty var och en som åkallar Herrens namn skall bli frälst* (Rom 10:13). *Ty om du med din mun bekänner att Jesus är Herren och i ditt hjärta tror att Gud har uppväckt honom från de döda skall du bli frälst. Ty med hjärtat tror man och blir rättfärdig och med munnen bekänner man och blir frälst. Skriften säger: Ingen som tror på honom skall stå med skam* (Rom 10:9-11).